

Lundeborgfærgen

Af Leo Kold med god hjælp fra Bent Petersens optegnelser, 1985

Lørdag den 21. maj 1932 ankommer færgen "Lundeborg" til Lohals fra værftet i Nyborg efter først at have anløbet Lundeborg.

Der var mange mødt op på havnen for at byde den nye færge velkommen, og om aftenen holdt det nystiftede A/S Lohals-Lundeborg Færgeselskab middag på Houborghus. Næste dag gik færgen i fart på ruten Lohals-Lundeborg.

1 maj 1932 En tur til Lohals

I nogle år forinden blev ruten besejlet om sommeren af den lille motorbåd "Ivan", der medtog passagerer og cykler.

Den uheldige færge

Allerede året efter fik færgen et alvorligt uheld. Påske lørdag 1933 på vej fra Lundeborg og halvvejs mod Lohals opstod der ild i maskinrummet agter. Udstødningsrøret var ført agter ud under dækket, og her opstod ilden så kraftigt, at slukningsforsøg var uden virkning. Den stærkt brændende færge løb ind i havnen, hvor mandskabet nåede at komme uskadt i land. Der var ingen passagerer med.

Forinden Falck nåede frem, havde man fra en flåde hugget hul udenbords under vandlinjen. Herved lykkedes det at få skibet til at synke, inden ilden nåede brændstoftankene.

Skaderne var meget store. Færgen blev hævet af Switzers "Svava" og slæbt til Korsør for reparation på Lilleøss skibsværft. Sidst i juli måned samme år kunne færgen igen indsættes på ruten.

10 år senere fik færgen igen brandskade. Om natten den 24. oktober 1943, mens færgen ligger i Lohals, opstod der igen brand i maskinrummet. Der var ingen ombord. Da man fra land så røg fra færgen, var nedgangen til maskinrummet så røgfylt, at slukning måtte ske ved at man huggede hul i dækket for herigennem at bekæmpe ilden med brandslangerne.

Skaden var igen omfattende. Færgen blev slæbt til Holbæk, hvor den gennemgik en større reparation.

Lundeborgfærgen 1950

Nyt uheld indtraf igen i efteråret 1950. Færgen væltede i lejet i Lohals og sank. En meget tung lastvogn med sten kom for langt ud i siden under losningen. Færgen blev dog ret hurtigt sejlklar igen uden de helt store skader efter dette uheld.

Den daglige sejlads

Der medtoges 10 til 11 personbiler, og den korte overfartstid på ca. 40 minutter betød, at der blev sejlet mange ture dagligt. Færgeren havde en tre mands besætning, nemlig skipper, styrmand og maskinmester.

De mange ture frem og tilbage kunne nok være noget ensformige for mandskabet. Fra passagersalonen øverst var der dør direkte til styrehuset, hvilket medførte, at det var nemt for de rejsende at gå ind og få en sludder med mandskabet, som derved fik nyheder af forskellig art. De havde gode evner for at bringe emner på bane.

Sent på aftenen var det fyraften. Dog med uroligt vejr turde man ikke lade den ligge ubemandet i færgeløjet natten over, men måtte gå ind i havnen og fortøje der. Det betød senere fyraften på sådanne dage. Konernes venten med den sene aftenkaffe er nok blevet belønnet med lidt nyt fra styrehuset.

Ejerskabet ændres

De to brande og uheldet i færgeløjet har sikkert betydet en del for driftsresultatet. Allerede i 1937 omdannede man aktieselskabet til et mindre andelsselskab, og i 1946 overtog et interessentselskab på kun 18 medlemmer færgen. Igen senere blev dette reduceret til kun at omfatte 7 ejere.

Mange gode minder

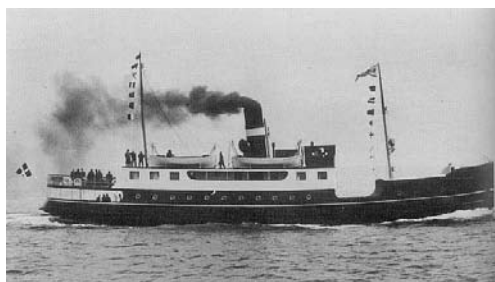
Nordlangelænderne var meget glade for Lundebergfærgeren. Det var nemt at rejse den vej til Svendborg, og især om sommeren tog mange fra Fyn en tur til Langeland.

Færgebillet

I sommermånederne var det almindeligt for foreninger at tage udflugtsture til Fyn, og familier eller enkeltpersoner tog ofte på éndagsture med cyklen.

Der var liv på havnen i turistsæsonen, når både "Mjølner" og Lundebergfærgeren lastede. Det skete, at styrmanden på "Mjølner" under billettering på vej til Korsør blev spurgt, om man ikke snart var i Lundeberg.

S/S Mjølner

Da Lohals Sangforening engang var på udflugtstur til Fyn, og man var nået en trediedel af vejen til Lundeberg, siger foreningens udmærkede bassanger, Karl Kastrup, med sin dybe stemme: "Nu er vi li' godt nærmere Fyn end Langeland". Kastrup måtte høre mange ironiske hentydninger for sin manglende afstandsbedømmelse tillige med overbærende smil fra for skellig side. Det morede ham til sidst at forklare sangerne, at de måtte da kunne forstå, at når afstanden fra Fyn til Langeland var større end afstanden fra Fyn til færgen, så var færgen nærmere ved Fyn end Langeland

En epoke var slut

I efteråret 1963 blev Lundebergfærgen oplagt i Lohals. Langelandsbroen var året før taget i brug. Sejladsen måtte indstilles.

Sommeren 1964 køber skibsfører Martin Boutrup færgen og fortsætter sejladsen på Lundeberg som sommerrute. I 1969 ophører også denne sejlads. Den var ikke rentabel.

Bostrup sejlede herefter i nogle år på ruten Svendborg-Drejø med færgen, der i 1974 blev solgt til ophugning. Skroget blev sænket ved Rantzausminde. Hvor det danner brohoved ved derværende bådebro.

Lundebergfærgen i Lohals havn